VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Typografie a publikování – 4. projekt Bibliografické citácie

18. dubna 2016 Milan Augustín

1 Typografia

Samotná typografia má hlboké korene. Nejde o to ako stará typografia je, ale o jej význam, ako predávať informácie. Typografia je tým, čo dáva textu vizuálnu podobu [1]. Slovo typografia je odvodené z gréckeho *typós* (znaky) a *graphein* (písať) [7]. Toto nám už teraz veľ mi napovedá, o čom sa typografia zaoberá. V minulosti sa pripisovala k tlačiarenskému priemyslu. A v priebehu času sa z nej vyformovala náuka o písme, jeho správnom používaní, či jeho grafické usporiadanie. Avšak dnes už nájdeme nie len knihy a články či časopisy o typografii [8], ale aj typografické systémy ako napríklad LATEX.

$2 \quad \text{LAT}_{\mathbf{E}}\mathbf{X}$

V 70. rokov Donald Knuth vyvinul sádzací systém TEX. Ide o značkovací jazyk, ktorý sa snaží, aby autor dokumentu nepremýšľal nad designom dokumentu, ale len o texte, ktorý píše a o zvyšok sa postarajú návrhári dokumentov [6]. Avšak pánovi Lesliemu Lamportovi sa nepáčila zložitosť tohto systému a rozhodol sa ho zjednodušiť. V roku 1985 vydáva projekt LATEX, ktorý je postavený na základe TEXu. Pomocou mnohých makier a šablón približuje nie len bežným ľudom, ale aj profesionálom, ako efektívne a profesionálne sa môžu vysádzať dokumenty [4]. Dnes však už projekt TEX sa považuje za ukončený, v dôsledku čoho je zakázané používať názov TEX pre ďalšie programy. Avšak tento projekt teraz môžme nájsť v podobe voľne dostupných zdrojových kódov [11].

3 Prvé krôčiky

Pokiaľ sa vám zapáčil tento typografický systém, môžte ho kľudne vyskúšať. Zohnať si ho môžete aj tu [4]. Ale najskôr by ste si mali prejsť knihu pre začiatočníkov [9]. V prípade záujmu o cudzojazičnú literatúru, som si pripravil jednu v angličtine [3]. Po prvom oboznámení so základmi IATEXu vás možno bude zaujímať, ako vlastne funguje sadzba matematických vzorcov, ktorá je veľmi jednoduchá, keďže formátovacie značky sú priamo v texte [5].

4 Prvé práce

Tým ktorým prirástol LATEX k srdcu, ho určite budú používať vo svojom voľnom čase. Ale je tu aj možnosť vypracovať napríklad bakalársku [10] či diplomovú [2] prácu v tomto obore.

Reference

- [1] AMBROSE, G. a HARRIS, P. Typografie. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 9788025129678.
- [2] BEDNÁR, P. *Tvorba písma OpenType volně dostupnými softwarovými prostředky*. Brno: VUT FEKT v Brně, 2011. Diplomová práce.
- [3] KOPKA, H. a DALY, P. W. A Guide to LATEX. 4. vyd. Boston: Addison-Wesley, 2003. ISBN 0-321-17385-6.
- [4] MARTINEK, D. *ETeXové speciality* [online]. Posledná zmena 25. februára 2010 [cit. 11. dubna 2016]. Dostupné na: http://www.fit.vutbr.cz/~martinek/latex/index.html.
- [5] MEYER, K. R. Math into LATEX: An Introduction to LATEX and AMS-LATEX. *SIAM Review*. 1996, č. 38. S. 2. ISSN 0036–1445.
- [6] MITTELBACH, F. *An Introduction to LTEX* [online]. Posledná zmena 3. apríla 2015 [cit. 2016-04-12]. Dostupné na: http://www.latex-project.org/intro.html.
- [7] OLŠÁK, P. *Typografie*, co to je? [online]. Posledná zmena 11. februára 2014 [cit. 2016-04-12]. Dostupné na: http://petr.olsak.net/typo/typoslidy-v2.pdf>.
- [8] PIŠKULA. The mutual exclusion problem has been solved. TYPO. 2012, č. 50. ISSN 1214-0716.
- [9] RYBIČKA, J. *ETFX pro začátečníky*. 3. vyd. Brno: Konvoj, 2003. ISBN 80-7302-049-1.
- [10] ŠIMEK, J. *Transformace výrazů z Editoru Rovnic do ĽTEXu*. Brno: VUT FIT v Brně, 2009. Bakalářská práce.
- [11] SYROPOULOS, A., BERRY, K. et al. Tex, XML, and Digital Typography. In *International Conference on TeX, XML, and Digital Typography Held Jointly with the 25th Annual Meeting of the TeX User Group*. Berlin: Springer-Verlag, 2004. ISBN 3-540-22801-2.